

Sosiaali- ja terveystietojen toissijainen käyttö tutkimustyössä

Laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä (552/2019) mahdollistaa sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnassa syntyneiden henkilötietojen käytön seuraavissa tarkoituksissa: tilastointi, tieteellinen tutkimus, kehittämis- ja innovaatiotoiminta, opetus, tietojohdaminen, sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisohjaus ja -valvonta ja viranomaisen suunnittelu- ja selvitystehtävä.

Tietolupa

Sosiaali- ja terveystietojen tietolupaviranomainen, Findata, vastaa aineistojen toissijaiseen käyttöön tarvittavista tietoluvista ja tietopyynnöistä, jos henkilötietoja yhdistetään usealta eri rekisterinpitäjältä, jos tarvitaan Kanta-palveluihin tallennettuja tietoja tai jos tarvitaan yksityisen sosiaali- ja terveyshuollon palvelunjärjestäjän rekisteritietoja. Tällöin tietolupa haetaan [Findatalta](#) heidän ohjeistuksensa mukaisesti.

Jos tutkimuksessa käytetään ainoastaan Kanta-Hämeen hyvinvointialueen omia rekistereitä, luvan rekisteritietoihin voi antaa rekisterin vastuuhenkilö tietolupahakemuksen perusteella. Tutkimuksen johtava tutkija toimii tietoluvan hakijana ja toimittaa tietolupahakemuksen Kanta-Hämeen hyvinvointialueen Kirjaamoon.

Tietopalveluhinnasto

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tietopoinnoista ja -palveluista veloitetaan tutkimuksen toimeksiantajalta tietopalveluhinnaston (taulukko 1) mukaiset maksut.

Taulukko 1. Tietopalveluhinnasto

	Muu	Akateeminen tutkija	Opinnäytetyöntekijä
Rekisteröintimaksu / Lupapäätösmaksu*	2 500 €	250 €	100 €
Tietotekninen käyttöympäristö	Valitun käyttöympäristön hinnaston mukaisesti		

Tiedonhakupalkkio	€/alkava tunti
Toimistopalvelut. Työ sisältää selkeää asiakirjojen keruuta, mutta ei tietojen koostamista, analysointia tai muuta käsittelyä.	80
Asiantuntijatyönä tehtävä tietojen poiminta. Tiedon tuottaminen vaatii tiedon etsimistä, koostamista ja analysointia.	100
Vaativa asiantuntijatyö kliinisen asiantuntijan toimesta. Tiedon tuottamiseen vaaditaan asiaan liittyvää syvällistä tiedon sisällöllistä ymmärtämistä.	200

Rekisteröintimaksu / Lupapäätösmaksu* sisältää kolme tuntia esiselvittelytyötä tai aineistonpoimintaa.

Hintoihin on jo sisällytetty hallinnointikulut sekä alv.

Kolmannen osapuolen työpanosta vaativat työt veloitetaan erikseen alihankkijan laskutuksen mukaisesti, laskuun lisätään 15 % käsittelykulut.

Hinnasto ovat sama riippumatta siitä, koskeeko hakemus pelkästään Kanta-Hämeen hyvinvointialueen aineistoja tai tuleeko toimeksianto Findatan kautta.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tutkimusryhmiltä ei veloiteta tietopalveluhinnaston mukaista rekisteröinti- / lupapäätösmaksua*. Tällaiseksi tutkimusryhmäksi katsotaan kuuluvan tutkimus, jonka johtava tutkija tai tutkimusryhmän jäsen on Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle työsuhteessa. Johtajaylilääkäri linjaa hintaryhmään kuulumisen sekä nollahintaisen tietopalvelun käyttämisen tarvittaessa tapauskohtaisesti.

Tietojen poiminta, datan analysointi ja aineiston hävittäminen

Rekisteritietoja on poimittavissa keskussairaalan sähköisistä tietokannoista 2002 vuodesta eteenpäin. Haettavat muuttajat ja poimintatapa kuvataan tietolupahakemuksessa. Kaikki tutkimusdatan käsittelyyn osallistuvat on rekisteröitävä jo tietoluvan hakuvaiheessa ja heille on haettava käyttöoikeudet ennen tutkimustyön aloittamista.

Tietojen poiminnassa on erilaisia vaihtoehtoja. Tutkimusaineiston poiminnan voi toteuttaa Kanta-Hämeen hyvinvointialueen työntekijä tuntiveloituksena ammattiryhmän mukaisesti tai tietopalvelu. Vaihtoehtoisesti tutkimusryhmän jäsenenä toimiva, sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilainen voi tehdä aineiston poiminnan itse, jos tietoluvassa on näin päätetty. Tällöin tutkijan tulee täyttää salassapito- ja tietoturvasitoumus.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue luovuttaa toisilain mukaisesti tieteellisen tutkimuksen tarkoituksessa käsiteltäviä rekisteritietoja vain sellaisiin käyttöympäristöihin, jotka täyttävät [Findatan](#) tietoturvallisia käyttöympäristöjä koskevan määräyksen vaatimukset. Tutkija vastaa siihen liittyvistä kustannuksista.

Jos tutkija poimii aineiston itse, IT-yksikkö siirtää tiedot toimitetaan tietoturvalliseen käyttöympäristöön, jossa vasta tapahtuu tietojen analysointi. Poimintatapoja voidaan myös yhdistellä.

Tutkimuksen päätyttyä tutkimusaineisto arkistoidaan ja hävitetään tutkimussuunnitelman tai tiedonhyödyntämissuunnitelman mukaisesti.

Muutoshakemus

Aineistoa saa käsitellä vain tietoluvassa määritellyillä ehdoilla. Jos tutkimuksen kuluessa tarvitsee muuttaa ehtoja, tietolupa on pidettävä muutoshakemus. Muutosta haetaan samalla lomakkeella kuin lupaakin ja siihen pitää liittää vain ne asiakirjat ja tiedot, joihin on tullut muutoksia. Muutoshakemus pitää tehdä esimerkiksi, jos halutaan muuttaa luvan voimassaoloaika, tietojen käsittelijöitä tai aineistoa.